

CONSTANTIN DAICOVICIU

(1898 — 1973)

Am fost profund îndurerat, cînd am aflat trista veste despre neașteptata moarte a academicianului și bunului nostru maestru, profesorul Constantin Daicoviciu.

S-a născut la 1 martie 1898, în localitatea Căvăran, din județul Caraș-Severin și, după absolvirea liceului de la Caransebeș și Lugoj, după terminarea stagiului militar și a războiului, la care a participat, se înscrie ca student la Facultatea de Filologie Clasică a Universității din Cluj. Își continuă studiile de specializare în Italia și Germania, după care este numit conferențiar și apoi profesor de arheologie și istorie antică la aceeași universitate.

Ca profesor decan, rector, director al Institutului de Istorie și Arheologie și al Muzeului de Istorie a Transilvaniei, Constantin Daicoviciu a fost cel mai desăvîrșit exemplu de muncă și corectitudine profesională, de cinste, de profundă străduință în îndrumarea și educarea tineretului și în activitatea de cercetare și de ridicare a noilor cadre. Lui i se datorește formarea școlii de arheologie de la Cluj care a dat valoroase personalități pentru cercetarea istoriei vechi a României.

Ca membru al Partidului Comunist Român, ca deputat în Marea Adunare Națională și ca membru al Consiliului de Stat, Constantin Daicoviciu a adus o contribuție de preț pe tărîm politic și social. A fost printre cei din profesori, care în prelegerile lui a pus la baza dezvoltării societății anti-principiile materialismului istoric.

Opera științifică a savantului Constantin Daicoviciu este dintre cele mai mărețe și valoroase. Atît prin ample monografii, cît și prin numeroase studii și articole scrise în revistele de specialitate sau de popularizare din țară și în străinătate, învățatul român a adus o imensă contribuție pentru cunoașterea trecutului nostru. A dat importante studii, de valoare incontestabilă și de nădăduită actualitate, în ce privește stadiul de dezvoltare a societății dacice, a culturii materiale și spirituale dacice, a istoriei politice, economice și sociale a poporului dac de la Burebista pînă la Decebal. A studiat profund istoria Daciei romane și a adus cele mai de seamă contribuții cu privire la organizarea provinciei Dacia, a istoriei militare, a istoriei economice, sociale, a caracterului ocupației și stăpînirii romane la nordul Dunării.

Ca patriot și om de știință a fost puternic convins de continuitatea dacică și daco-romană și s-a străduit, atât prin publicații cât și prin conferințe în țară și străinătate, să demonstreze în mod cât mai științific formarea poporului român și a limbii române la nord de Dunăre, pe actualul teritoriu al României.

A fost un eminent epigrafist și arheolog și, ca un bun organizator, a condus cu remarcabil succes și cu surprinzătoare rezultate săpăturile arheologice din Munții Orăștiei. Lui i se datorește descoperirea în întregime a cetăților dacice de la Costești, Blidaru, Piatra Roșie, Grădiștea Muncelului și a monumentalelor sanctuare și temple dacice din această regiune. A fost cel dintâi care a cercetat castrarele romane din Dacia, cum au fost cele de la Micia și Porolissum.

Ca recunoaștere a strălucitei sale activități științifice, Constantin Daicoviciu este ales în 1955 membru titular al Academiei R.P.R., iar în 1959 președinte al Secției de Științe istorice și membru al Prezidiului Academiei. Mult cunoscut și bine apreciat peste hotare, este ales membru corespondent al Academiei Austriece de Științe, membru a numeroase societăți științifice, iar în 1968, la Universitatea din Viena, i s-a decernat premiul „Gottfried von Herder“.

Activ și în plină putere de muncă și de creație științifică pînă în ultima clipă a vieții, moartea a survenit în zorii zilei de 27 mai 1973. Dar moartea și plecarea lui, din mijlocul nostru, nu au dus totul, de aceea să punem în gândul și cuvintele lui versurile poetului latin, pe care el îl îndrăgea atât de mult:

Non omnis moriar, multaque pars mei

Vitabit, . . .

Într-adevăr el nu a murit cu totul, căci învățătura lui, prelegerile lui despre care noi elevii lui ne amintim cu atîta drag, exemplul lui de muncă și de om al datoriei, vor rămîne și nu se vor șterge din memoria noastră.

NICOLAE GOSTAR